

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 23. januara 2018. godine
Br. ref.: RK 1185/18

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

случaju br. KI60/17

Подносилац

KRU “Radoniqi” Đakovica

Zahtev za ocenu ustavnosti člana 4. Zakona br. o5/L-118 o izmenama i dopunama Zakona br. o4/L-139 o izvršnom postupku

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

у сastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Подносилац захтева

1. Zahtev je podneo KRU “Radoniqi” Đakovica (у daljem tekstu: подносилац захтева), koga zastupa Vjollca Kadriqeli, menadžer upravnog departmana.

Osporeni akt

2. Podnositac zahteva osporava ustavnost člana 4. Zakona br. 05/L-118 o izmenama i dopunama Zakona br. 04/L-139 o izvršnom postupku.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je zahtev za ocenu ustavnosti člana 4. Zakona br. 05/L-118 o izmenama i dopunama osnovnog Zakona br. 04/L-139 o izvršnom postupku, tvrdeći da je izmena i dopuna osnovnog zakona neustavna i krši prava podnosioca zahteva garantovana članom 3. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 54. [Sudska zaštita prava] Ustava.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113 (7) i 21 (4) Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 27. i 47. Zakona o Ustavnom sudu br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 25. maja 2017. godine, podnositac je podneo zahtev Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 26. maja 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bekim Sejdiu (predsedavajući), Selvete Gérxhaliu-Krasniqi i Gresa Caka-Nimani.
7. Dana 26. maja 2016. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio da isti dopuni zahtev relevantnim dokumentima.
8. Dana 5. juna 2017. godine, podnositac zahteva je podneo popunjeno formular zahteva i tražio od Suda da uvede privremenu meru i obustavi sprovođenje navodne norme kao neustavne do konačne ocene ustavnosti zahteva.
9. Dana 24. oktobra 2017. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo preliminarni izveštaj sudske izvestioca i iznalo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Podnositac zahteva tvrdi da je Zakonom br. 04/L-139 o izvršnom postupku osnovana institucija privatnog izvršioca sa javnim ovlašćenima za rukovođenje izvršnog postupka na prvom stepenu, uz izuzimanje porodičnog ogranka i prava na rad. Prema članu 5. Zakona o izvršnom postupku koji je na snazi, izvršni organi su sud i privatni izvršilac i počev od tog osnova, principi sudske su obavezni i za privatnog izvršioca koji rukovodi izvršnim postupkom na prvom stepenu. U Zakonu br. 04/L-139 je predviđeno da troškove postupka

prethodno uplati poverilac, a nakon uspeha postupka se putem regresa vraćaju od strane dužnika, što predstavlja i fundamentalni princip pravde iz rimskog prava koje svaki pravnik uči na prvoj godini studija.

11. Neodređenog datuma, Ministarstvo pravde je predložilo izmenu i dopunu Zakona br. 04/L-1340 izvršnom postupku. Prema podnosiocu zahteva, ovom izmenom je predviđeno da početne troškove u početku plati poverilac, a zatim preko regresa da vrati dužnik, a tarifu efikasnosti plaća poverilac koja nije fiksna, nego se o njoj pregovara između privatnog izvršioca i poverioca, izuzev stavova 1, 2, 3 i 4 ovog člana. Organ koji izriče prekršajnu sankciju novčanom kaznom, tarifu efikasnosti određuje kao fiksnu tarifu i stavlja na teret dužniku što je u suprotnosti sa principima pravde o jednakom tretiranju stranaka.
12. Dana 18. aprila 2017. godine, Zakon br. 04/L-118 o izmenama i dopunama Zakona br. 04/L-139 o izvršnom postupku je usvojila Skupština Republike Kosovo. Ovaj zakon je 11. maja 2017. godine proglašen u Službenom listu Republike Kosovo i stupio na snagu 15 dana od njegovog proglašenja.

Navodi podnosioca

13. Podnositelj zahteva tvrdi da su mu članom 4. Zakona br. 05/L-118 o izmenama i dopunama osnovnog zakona br. 04/L-139 o izvršnom postupku povređena ustavna prava zaštićena članovima 3, 22, 31, 54 i 102.2 Ustava.
14. Što se tiče povrede člana 3. [Jednakost pred zakonom] Ustava, podnositelj zahteva tvrdi da „...izvršni organ (privatni izvršilac) mora da bude nepristrasan u vezi sa strankama, a taj princip se stavlja pod znak pitanja u trenutku pregovaranja tarife od strane lica koje je imenovano da vrši javne funkcije i na osnovu zakona br. 04/L-139, stavom 3 odlučuje o dozvoljavanju ili odbijanju predloga za izvršenje“.
15. Što se tiče povrede člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, podnositelj zahteva dalje tvrdi da „sama činjenica pregovaranja tarife sa jednom od stranaka u postupku krši princip jednakog tretiranja građana i podstiče sumnje o zloupotrebi i manipulaciji i sudskom procesu daje poslovni karakter, a ne karakter deljenja pravde na osnovu principa nepristrasnosti i jednakog tretiranja stranaka“.
16. Što se tiče povrede člana 54. [Sudska zaštita prava] Ustava, podnositelj zahteva tvrdi da „...određivanjem tarife efikasnosti sporazumom između izvršnog organa i poverioca i isplate tarife efikasnosti od strane poverioca, dolazi do negiranja prava koje je garantovano ustavom, jer je poverilac obavezan da ostvari njegovo pravo koje mu je ranije negirano delimično i u mnogim slučajevima je bilo troškova i oštećivanja, i opet prema izmenama zakona da jedan njegov deo (kredita) da izgubi s ciljem isplate tarife efikasnosti ukoliko proces bude uspešan, a koja je izazvana ne njegovom krivicom. Prema odredbama na snazi, koje su u skladu sa ustavom, odnosno Zakon br. 03/L-006 o parničnom postupku, u članu 452, stavu 1 se kaže: „Stranka koja izgubi sudske troškove u celosti je obavezna da plati suprotnoj stranci, koja je pobedila, posredniku koji se pridružio sve sudske troškove“ i u Zakonu Br.

04/L-077 o obligacionim odnosima u članu 279 se kaže „Troškove izvršenja snosi dužnik, ukoliko ih nije izazvao poverilac.“

17. Što se tiče povrede člana 102.4 [Opšta načela sudskog sistema] Ustava, podnositelj zahteva tvrdi da „...na osnovu zakona na snazi br. 04/L-139 o izvršnom postupku, članu 2, tačkama 1.9 i 1.11 i članu 3 izvršni organ su sud i privatni izvršilac i polazeći od tog zakonskog osnova, principi sudije su obavezni i za privatnog izvršioca koji rukovodi izvršnim postupkom prvog stepena. Ukoliko se usvoji izmena zakona o određivanju tarife efikasnosti, onda izvršni organ gubi karakter nezavisnosti i nepristrasnosti, a shodno tome ukoliko privatni izvršilac može da pregovara o tarifama onda može o njima da pregovara i sa sudijama, pošto isti zakon treba da važi za iste ustavne principe“.
18. Što se tiče povrede člana 22. [Direktno sprovođenje međunarodnih sporazuma i instrumenata] Ustava, podnositelj zahteva tvrdi da „...prema članu 22 Ustava, direktno se primenjuju Međunarodna konvencija o civilnim i političkim pravima i njeni Protokoli, kao i Konvencija za zaštitu osnovnih ljudskih prava i sloboda i njeni Protokoli, prema kojima se garantuju jednakost i nepristrasno tretiranje pred organima pravde“.

Traženo rešenje u Sudu

19. Pored toga, podnositelj zahteva traži od Suda „... da poništi član 4. Zakona br. 05-L-118 izmenama i dopunama Zakona br. 04/L-139 o izvršnom postupku i ostavi na snazi član 13. Osnovnog zakona br. 041/L-139. Ocenjujemo da je izmena ovog člana izvršena u suprotnosti sa Ustavom Republike Kosovo i principima ovog najvišeg akta države kao pravo na pravično i nepristrasno suđenje, jednakost pred zakonom“.
20. Na kraju, podnositelj zahteva traži od Suda da uvede privremenu meru da bi zaustavio primenu člana 4. Zakona br. 05/L-118 o izmenama i dopunama Zakona br. 04/L-139 o izvršnom postupku, dok ne doneše konačnu odluku o slučaju.

Prihvatljivost zahteva

21. Sud prvo razmatra da li je podnositelj zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje utvrđene Zakonom i Poslovnikom.
22. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.1 i 113.7 Ustava, koji propisuje:

“(1) Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
[...]
(7) Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.
23. Sud se poziva i na član 21. (4) [Opšta načela] Ustava, koji propisuje:

„Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva”.

24. Pored toga, Sud se poziva na član 47.1 Zakona, koji propisuje:

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ”.

25. Na kraju, Sud se poziva i na pravilo 36 (1) (a) Poslovnika, koje propisuje:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:

[...]

(a) ako je zahtev podnela ovlašćena stranka”.

26. Kao što je gore pomenuto, suština zahteva se odnosi na ocenu ustavnosti člana 4. Zakona br. 05/L-188 o izmenama i dopunama Zakona br. 04/L-134 o izvršnom postupku, tvrdeći da su se ovim izmenama i dopunama osnovnog zakona podnosiocu zahteva povredila prava zaštićena članovima 3, 22, 31, 54 i 102.4 Ustava.

27. Sud podseća da je Ustav u svom članu 113. odredio nadležnost i ovlašćene stranke koje imaju pravo da traže od Ustavnog suda ocenu ustavnosti zakonske norme ili zakona preko apstraktne i konkretne kontrole kada se tvrdi da norma zakona nije u skladu sa nekom konkretnom odredbom Ustava.

28. Sud naglašava da ovu kontrolu prema Ustavu može da vrše samo ovlašćene strane koje su pomenute u stavovima 2, 3, 4, 5 i 8, člana 113. Ustava.

29. U tom smislu, Sud ocenjuje da „pojedinci“ (fizička i pravna lica), u smislu člana 113 (7) Ustava, nemaju pravo da se direktno obraćaju Ustavnom суду i traže od istog da oceni *in abstracto* ustavnost pravne norme ili zakona za koje se tvrdi da je u suprotnosti sa nekom konkretnom odredbom Ustava.

30. Stoga, iz gore navedenih razloga, Sud zaključuje da podnositelj zahteva nije ovlašćena strana da traži *in abstracto* od Ustavnog suda ocenu ustavnosti pravne norme ili zakona (vidi: rešenje o neprihvatljivosti Ustavnog suda u spojenim slučajevima KI20/17; KI21/17 i KI22/17 od 21. avgusta 2017. godine, stav 54 i slučaju KI92/12 od 6. decembra 2012. godine, stav 15).

Zahtev za privremenom merom

31. Sud podseća da podnositelj zahteva traži od Suda da uvede privremenu meru da bi zaustavio primenu člana 4. Zakona br. 05/L-188 o izmenama i dopunama Zakona br. 04/L-134 dok Sud donese konačnu odluku o slučaju.
32. U tom smislu, Sud se poziva na član 116. 2 [Pravni efekat odluka] Ustava, koji propisuje:

„Dok god je procedura u postupku pred Ustavnim sudom, sud može privremeno prekinuti primenu spornog postupka ili zakona, dok god se ne

donese sudska odluka, ukoliko smatra da je primena takvih spornih zakona može uzrokovati nepopravljivu štetu”.

33. Sud uzima u obzir i član 27. Zakona, koji propisuje:

„Ustavni sud po službenoj dužnosti ili na zahtev stranke može doneti odluku o primeni privremenim mera u odnosu na neko pitanje koje je predmet postupka, ukoliko su te mere neophodne za otklanjanje rizika ili nepopravljive štete, ili je preuzimanje ovakvih privremenih mera u javnom interesu”.

34. Pored toga, Sud se poziva na pravilo 55 (4) Poslovnika, koje propisuje:

[...]

(4), (a) strana koja zahteva uvođenje privremenih mera je pokazala [...] prima facie slučaj o prihvatljivosti predmeta.”

35. Sud ocenjuje da sve dok zahtev podnosioca ne ispunjava proceduralne uslove prihvatljivosti i zbog toga je neprihvatljiv, pošto podnositelj zahteva nije ovlašćena strana, zahtev za privremenom merom više ne može biti predmet razmatranja pred Sudom. Stoga se kao takav odbija.
36. Shodno tome, Sud zaključuje da zahtev na ustavnim osnovama ne ispunjava proceduralne uslove prihvatljivosti; stoga, isti treba da se proglaši neprihvatljivim.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 i 116. Ustava, članom 20, 27 i 47, Zakona i pravilima 36 (1) (a), 55 (4) (a) i 56 (2) Poslovnika, 23. januara 2018. godine jednoglasno

ODLUČUJE

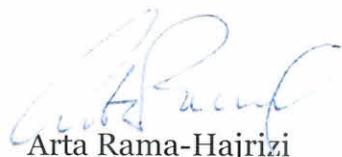
- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA ODBIJE zahtev za privremenom merom;
- III. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;

- IV. DA OBJAVI OVU odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20 (4) Zakona;
- V. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Ivan Čukalović

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi